

Politica monetară și valutară a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2002

*(rectificată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 315
din 12.12.2002)*

Politica monetară, valutară și direcțiile principale de activitate pentru îndeplinirea atribuțiilor de bază ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2002 sunt elaborate în baza Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Cadrul macroeconomic îl reprezintă Pronosticul dezvoltării social-economice a Republicii Moldova pentru anii 2002-2004, precum și acordurile de politici economice și financiare între Guvernul Republicii Moldova, Banca Națională a Moldovei și organismele financiare internaționale.

Tendențe în anul 2001

Politica monetară și valutară, elaborată de Banca Națională a Moldovei pentru anul 2001, a fost orientată spre reducerea nivelului inflației, menținerea condițiilor favorabile pe piața valutară, financiară și de credit. Evoluția produsului intern brut (PIB), starea balanței de plăți a statului, dinamica prețurilor confirmă pronosticul macroeconomic ce a servit drept bază de elaborare și realizare a Politicii monetare și valutare a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2001.

Situația macroeconomică

Politica monetară și valutară pentru anul 2001 a prevăzut reducerea ratei anuale a inflației până la 10 la sută la sfârșitul anului. Nivelul prețurilor de consum în anul 2001 în comparație cu anul precedent a înregistrat o creștere moderată: inflația cumulativă pentru 11 luni a.c. a constituit 4.3 la sută față de 17.6 la sută pentru aceeași perioadă a anului 2000. Respectiv, inflația medie anuală (noiembrie 2001 față de noiembrie 2000) în mărime de 10.7 la sută s-a situat la un nivel inferior față de perioada similară pentru anul 2000 (33.5 la sută). În condițiile creșterii produsului intern brut (PIB) și respectiv a cererii de bani în economie, majorarea ofertei monetare nu a creat presiuni inflaționiste. Totodată, un rol important în menținerea nivelului scăzut al prețurilor i-a revenit evoluției relativ stabile a cursului de schimb al monedei naționale.

Drept bază a Politicii monetare și valutare pentru anul 2001 a servit creșterea PIB cu un ritm anual de 5 la sută și atingerea volumului nominal de 19300 milioane lei. Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2001 produsul intern brut a înregistrat o creștere reală de 3.8 la sută față de perioada respectivă a anului 2000, însumând în

prețuri curente 12930 milioane lei. Ca urmare a evoluțiilor pozitive înregistrate pe parcursul anului curent în sectorul real al economiei, se estimează creșterea reală a PIB în anul 2001 până la 7 la sută.

Conform Legii bugetului pe anul 2001 nivelul deficitului bugetului public național a fost prevăzut în mărime de 1.5 la sută din PIB. Efectiv, pentru primele nouă luni ale anului 2001 acest indicator a constituit 0.4 la sută din PIB.

Contul curent al balanței de plăți pentru primele nouă luni a.c. a înregistrat un deficit de 91.2 milioane dolari SUA, diminuându-se cu 5.8 milioane dolari SUA față de perioada similară a anului 2000. O influență majoră în atenuarea deficitului contului curent a avut-o majorarea veniturilor rezidenților angajați peste hotare (cu 40.2 milioane dolari SUA). În perioada de referință ritmul creșterii volumului exporturilor de mărfuri și servicii (de 15.3 la sută) a fost superior creșterii importurilor (de 10.6 la sută), ceea ce a condus la majorarea gradului de acoperire a importurilor cu exporturi până la 66.1 la sută.

Piața valutară

Evoluția pieței valutare pe parcursul a unsprezece luni ale anului curent poate fi caracterizată ca relativ stabilă, înregistrându-se fluctuații nesemnificative ale cursului de schimb.

Situația creată pe piața valutară a dat posibilitate Băncii Naționale a Moldovei de a interveni pe piață în calitate de cumpărător al valutei străine, ceea ce a permis menținerea rezervelor internaționale ale statului la un nivel de 2.6 luni de acoperire a importurilor.

Evoluția cursului de schimb real și real efectiv pe parcursul primelor unsprezece luni ale anului 2001 reflectă tendința de depreciere față de decembrie 2000. Astfel, la sfârșitul lunii noiembrie 2001, cursul de schimb real al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a depreciat comparativ cu sfârșitul anului precedent cu 2.4 la sută.

Cursul de schimb real efectiv, reflectând modificarea cursului leului în termeni reali față de valutele principalilor parteneri comerciali, denotă o depreciere de 4.5 la sută pe parcursul primelor unsprezece luni ale anului 2001, fapt care îi avantajează pe exportatorii autohtoni.

Sistemul bancar

În anul curent a continuat procesul de consolidare a sistemului bancar, fapt remarcat prin creșterea mărimii capitalului normativ total cu 13.3 la sută. Pe parcursul primelor zece luni ale anului 2001 totalul activelor sistemului bancar s-a majorat cu 20.9 la sută și a constituit la finele perioadei analizate 5645.1 milioane lei. Această creștere a fost condiționată în cea mai mare parte de majorarea volumului creditelor acordate economiei naționale.

În perioada ianuarie-septembrie 2001 s-a înregistrat o îmbunătățire relativă a calității portofoliului de credite, ce se manifestă prin diminuarea ponderii creditelor nefavorabile în totalul portofoliului de credite cu 12.5 puncte procentuale față de sfârșitul anului precedent. În același timp s-a observat sporirea ponderii creditelor “standard” și “supravegheate” în totalul portofoliului de credite de la 79.4 la sută la începutul perioadei analizate până la 87.5 la sută la sfârșitul trimestrului III, 2001. Respectiv, suma reducerilor pentru pierderi la credite față de totalul creditelor a constituit 8.91 la sută în septembrie, micșorându-se cu 2.81 puncte procentuale față de 31.12.2000.

Pe parcursul a unsprezece luni a.c., ca rezultat al evoluției ascendente a economiei naționale în condițiile reducerii presiunilor inflaționiste și a stabilității relative a pieței valutare, atât cererea pentru credite, cât și volumul depozitelor în lei moldovenești au fost caracterizate printr-o creștere superioară față de indicatorii respectivi în valută străină. Astfel, în perioada analizată volumul creditelor noi acordate în lei moldovenești a însumat 2654.9 milioane lei, sporind față de anul 2000 cu 49.0 la sută. Unul din factorii ce a contribuit la majorarea volumului creditelor acordate a constituit-o reducerea cu 4.6 puncte procentuale a ratei dobânzii medii ponderate (calculată pentru perioada ianuarie-noiembrie) până la nivelul de 28.7 la sută. Creditele cu termenul de peste 6 luni dețin ponderea majoră de 55.3 la sută din suma totală a creditelor, fiind acordate cu o rată medie de 28.6 la sută (față de 32.3 la sută pentru anul 2000). Totodată, evoluția creditelor acordate în valută străină s-a caracterizat prin creșterea acestora cu 24.7 la sută față de anul 2000, cifrându-se la nivelul de 109.1 milioane dolari SUA. Rata medie ponderată a dobânzii pentru perioada dată s-a redus cu 2.4 puncte procentuale, alcătuiind 14.3 la sută. Creditele cu termene de peste 6 luni dețin 69.9 la sută din volumul total al creditelor acordate în valută străină.

Volumul depozitelor noi atrase în moneda națională a crescut cu 48.6 la sută față de anul 2000, constituind 1200.6 milioane lei, în condițiile reducerii ratei medii ponderate a dobânzii cu 3.7 puncte procentuale (21.0 la sută). De remarcă predominarea depozitelor atrase cu termenele de peste 3 luni, ce constituie 68.3 la sută (față de 50.3 la sută în 2000) din volumul total, ceea ce confirmă faptul că depozitele cu termen mai mare devin mai atractive. Concomitent, depozitele noi atrase în valută străină au fost în creștere cu 46.1 la sută față de anul 2000, atingând volumul de 144.4 milioane dolari SUA cu o rată medie ponderată a dobânzii de 4.0 la sută. Astfel, ritmul de creștere al depozitelor atrase în lei moldovenești fiind superior ritmului de creștere al depozitelor atrase în valută străină denotă consolidarea continuă a încrederii populației în leul moldovenesc și sistemul bancar pe fundalul evoluției favorabile a indicatorilor macroeconomici.

Dinamica agregatelor monetare

Pe parcursul primelor unsprezece luni ale anului 2001 masa monetară (M3) a crescut cu 29.0 la sută, evidențiindu-se o creștere semnificativă în a doua jumătate a anului 2001. În decursul trimestrului I masa monetară s-a majorat cu 10.7 la sută, atunci când în perioada iulie-noiembrie creșterea a constituit 16.5 la sută. Această evoluție a fost condiționată de oferta sporită de valută străină pe piața internă.

În aceste condiții, Banca Națională a Moldovei a efectuat cumpărări de valută străină pe parcursul primelor unsprezece luni ale anului 2001 în sumă de 71.5 milioane dolari SUA, tranzacțiile în volume mai mari evidențiindu-se în trimestrul III. Aceasta a permis, în condițiile finanțării externe reduse, achitarea la termen de către Guvern și BNM a datoriilor externe, precum și menținerea rezervelor internaționale ale BNM la nivelul de acoperire de 2.6 luni a importurilor.

Politica monetară și valutară a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2001 a prevăzut reducerea nesemnificativă a datoriei Guvernului față de Banca Națională cu 15 milioane lei. În baza Legii privind rectificarea Legii bugetului pe anul 2001 au fost acordate Guvernului împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetar întru onorarea datoriei externe.

Acești factori au determinat majorarea bazei monetare cu 17.5 la sută pe parcursul primelor unsprezece luni a.c. Corespunzător, în condițiile sporirii multiplicatorului monetar cu 10.0 la sută (ca rezultat al reducerii coeficientului lichidității de la 0.72 până la 0.59), masa monetară (M3) a crescut cu 29.0 la sută. Majorarea ofertei monetare de către sistemul bancar s-a reflectat preponderent în evoluția creditelor acordate în economie. Astfel, ritmul creșterii soldului creditelor în economie (de 33.6 la sută) a fost superior cu 4.6 puncte procentuale ritmului creșterii masei monetare. Totodată, creditelor în moneda națională le revine ponderea de 59.1 la sută din totalul creditelor acordate în economie. De remarcat, că în perioada de referință majorarea masei monetare în termeni reali a fost substanțială, constituind 23.6 la sută, inclusiv creditele în economie – 28.0 la sută. Evoluția creditelor în economie în semestrul I a corespuns celei prevăzute în Politica monetară și valutară pentru anul 2001, înregistrând o majorare de 11.0 la sută. De menționat, că în perioada iulie-noiembrie s-a remarcat o accelerare a dinamicii acordării creditelor în economie (cu 20.3 la sută) datorată efectului agregat al mai multor factori:

- reducerea treptată a normei rezervelor obligatorii (de la 13 la sută în ianuarie până la 10 la sută în octombrie 2001), condiționând formarea unei lichidități adiționale îndreptate în activitatea de creditare;
- diminuarea așteptărilor inflaționiste și creșterea PIB real;
- scăderea ratelor dobânzilor pe piața monetară: reducerea ratei de bază a BNM pentru operațiunile REPO pe termen de 2 luni (de la 27 la sută în decembrie 2000 până la 13.5 la sută în noiembrie 2001);

- reducerea ratelor dobânzii pe piața financiară: reducerea ratei dobânzii medii ponderate lunare a HVS pe piața primară (de la 20.0 în ianuarie 2001 până la 10.43 la sută în noiembrie a.c.) cu majorarea termenului mediu ponderat lunar de la 76 până la 128 zile;
- scăderea concomitentă a ratelor medii ponderate ale dobânzii la mijloacele atrase în moneda națională de către sistemul bancar (de la 23.9 în decembrie 2000 până la 18.1 la sută în noiembrie a.c.).

Politica ratelor dobânzii a Băncii Naționale a Moldovei s-a bazat pe analiza dinamicii proceselor inflaționiste, indicatorilor monetari și macroeconomici, situației pe piața financiară, fiind orientată spre menținerea ratelor reale ale dobânzii la un nivel pozitiv jos, stimulând creșterea cererii sectorului real al economiei pentru credite. În acest context au fost și recomandările Băncii Naționale a Moldovei băncilor comerciale.

Ca rezultat, ratele medii ale dobânzii la creditele acordate în monedă națională în luna noiembrie 2001 s-au redus comparativ cu luna decembrie 2000 cu 4.5 puncte procentuale, precum și la creditele în valută străină - cu 1.6 puncte procentuale.

În structura masei monetare în primele unsprezece luni banii în circulație au sporit cu 14.1 la sută, iar soldul total al depozitelor - cu 39.7 la sută, inclusiv celor în moneda națională - cu 44.1 la sută. Se remarcă o creștere esențială a depozitelor în lei moldovenești ale persoanelor fizice cu 75.7 la sută, unde depozitele la termen dețin ponderea de 94.2 la sută din total, confirmând orientarea preponderentă a economiilor populației în plasamente în moneda națională. Totodată, ca urmare a înviorării activității economice și sporirii cererii de bani din motiv tranzacțional, depozitele în lei moldovenești ale persoanelor juridice au avut aceeași tendință de majorare, sporind cu 17.5 la sută în perioada vizată.

Este de remarcat și îmbunătățirea calitativă a structurii masei monetare, ce se reflectă în reducerea considerabilă a raportului dintre componenta lichidă a M3 (banii în circulație și depozitele la vedere) și suma depozitelor la termen în moneda națională plus cele în valută străină, de la 1.27 în decembrie 2000 până la 0.96 în noiembrie 2001.

În consecință, coeficientul dolarizării depozitelor s-a diminuat conform trendului prevăzut în Politica monetară și valutară a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2001 - de la 0.49 până la 0.45 în decembrie 2001, fapt ce denotă o creștere cu ritmuri mai reduse a depozitelor în valută străină, recalculate în dolari SUA (24.6 la sută) față de cele în lei moldovenești (52.9 la sută).

Majorarea cererii de bani și scăderea așteptărilor inflaționiste se remarcă prin reducerea cu 11.65 la sută a vitezei de circulație a banilor (M3) de la 4.55 în decembrie 2000 până la 4.02 în decembrie 2001. Dinamica masei monetare denotă continuarea procesului de îndestulare a economiei cu bani prin creșterea gradului de

monetizare de la 22.0 la sută la finele anului 2000 până la 24.9 la sută în decembrie 2001.

Politica pentru anul 2002

Conform Legii Republicii Moldova cu privire la Banca Națională a Moldovei, obiectivul principal al Băncii Naționale a Moldovei este de a realiza și a menține stabilitatea monedei naționale prin crearea condițiilor pieței monetare, de credit și valutare, bazate pe principiile funcționării economiei de piață. Pentru atingerea acestui obiectiv Banca Națională a Moldovei elaborează și promovează politica monetară și valutară, orientată spre asigurarea stabilității prețurilor și ca rezultat reducerea nivelului inflației.

Cadrul macroeconomic, ce stă la baza elaborării Politicii monetare și valutare a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2002, îl reprezintă Pronosticul dezvoltării social-economice a Republicii Moldova pentru anii 2002-2004, precum și acordurile de politici economice și financiare între Guvernul Republicii Moldova, Banca Națională a Moldovei și organismele financiare internaționale, indicatorii principali ai cărora prevăd:

- a) nivelul ratei anuale a inflației de 10 la sută;
- b) creșterea reală a produsului intern brut cu 6 la sută pentru anul 2002;
- c) deficitul bugetului public național de 1.4 la sută din PIB;
- d) cursul de schimb mediu estimat pentru anul 2002 la nivel de 13.5 MDL pentru 1 dolar SUA;
- e) consolidarea rezervelor internaționale ale statului până la un nivel acceptabil pentru acoperirea a cca 3 luni de importuri.

În temeiul acestor parametri macroeconomici, luând în considerare tendințele ascendente în evoluția economiei naționale, Banca Națională a Moldovei stabilește pentru anul 2002 următorii indicatori și obiective ale Politicii monetare și valutare:

1. Programul monetar pentru anul 2002 prevede:

- a) creșterea masei monetare cu 34.0 la sută și atingerea volumului de 6393.4 milioane lei la sfârșitul anului, reieșind din volumul produsului intern brut în sumă de 22100.0 milioane lei și viteza de circulație a banilor în mărime de 3.46;*
- b) majorarea bazei monetare cu 32.2 la sută și atingerea volumului de 3290.0 milioane lei, pornind de la mărimea masei monetare programate și a multiplicatorului monetar de 1.94;*

c) creșterea volumului de creditare a economiei naționale cu 33 la sută și atingerea nivelului de 4185 milioane lei la sfârșitul anului 2002, în scopul asigurării premiselor unei creșteri economice susținute;

d) asigurarea gradului de monetizare a economiei naționale la finele anului 2002 la nivel de 28.9 la sută, fapt ce presupune o sporire a cererii de bani condiționată de creșterea reală a PIB de 6 la sută.

2. Drept premise pentru realizarea programului monetar pentru anul 2002 servesc:

a) reducerea coeficientului lichidității de la 0.65 estimat pentru finele anului 2001 până la 0.59 în anul 2002;

b) creșterea corespunzătoare a multiplicatorului monetar de la 1.93 până la 2.16 către finele anului 2002;

c) scăderea treptată a coeficientului dolarizării depozitelor de la 0.45 până la 0.37, ca urmare a stabilizării încrederii în moneda națională și atenuarea așteptărilor inflaționiste.

3. Banca Națională a Moldovei:

a) **va acorda în anul 2002 Guvernului împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetului întru onorarea datoriei externe în conformitate cu Legea pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2002;**

b) va reperfecta împrumuturile acordate anterior sub garanția hârtiilor de valoare de stat în limitele stipulate **în Legea pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2002** la rata dobânzii de piață, stabilind scadența pentru anul 2003;

c) va accepta reemisia ulterioară de către Ministerul Finanțelor a hârtiilor de valoare de stat, transmise anterior BNM contra împrumuturi contractate de Guvern în anii precedenți în sumă de 400 milioane lei pe termen maxim de 180 zile;

d) poate acorda în anul 2002 Ministerului Finanțelor împrumuturi pentru acoperirea decalajului temporar de casă respectând limitele trimestriale ale programului monetar.

4. În calitate de agent fiscal al statului, Banca Națională a Moldovei va contribui la plasarea hârtiilor de valoare dematerializate ale statului (HVS) prin desfășurarea licitațiilor pe piața primară, va presta servicii de depozitar pentru hârtiile de valoare emise și va crea condiții avantajoase de dezvoltare a pieței HVS, care ar permite statului de a împrumuta în condiții acceptabile, iar operatorilor pieței le-ar oferi un instrument lichid, atractiv și eficient, precum și un acces simplu și sigur atât la piața primară, cât și la cea secundară.

Instrumentele politicii monetare

5. În anul 2002 eforturile Băncii Naționale a Moldovei vor fi îndreptate spre funcționarea sistemului flexibil al instrumentelor sale pentru realizarea eficientă a politicii monetare și valutare, sistem adecvat fluctuațiilor mediului macroeconomic și structurii pieței interne financiare. În promovarea politicii monetare și valutare, Banca Națională a Moldovei va continua utilizarea diverselor instrumente monetare indirecte în vederea dirijării ratelor și lichidităților în sistemul bancar: operațiuni de piață deschisă, inclusiv vânzarea/cumpărarea HVS, operațiunile REPO și REPO reverse cu HVS, facilitatea de lombard, acceptarea de depozite și acordarea creditelor overnight. Operațiunile de piață deschisă se vor efectua în limita emisiei monetare stabilită în punctul 1 litera “b”.

6. Politica monetară și valutară a BNM pentru anul 2002 va fi îndreptată spre reducerea treptată a ratelor dobânzii pe piața creditului în baza sporirii ofertei monetare și atenuării așteptărilor inflaționiste prin atingerea consecventă a obiectivului pentru inflație pe termen mediu. Banca Națională a Moldovei va orienta politica ratelor în vederea menținerii ratelor reale ale dobânzii la un nivel pozitiv jos, ce va asigura diminuarea corespunzătoare a ratelor nominale în economie și ieftinirea resurselor creditoare pentru sectorul real. În același timp, se va continua monitorizarea permanentă a evoluției politicii dobânzii promovate de instituțiile bancare la creditarea economiei naționale și se va insista la corelarea ratelor dobânzilor cu indicatorii macroeconomici. În scopul dirijării ratelor dobânzilor, Banca Națională a Moldovei va utiliza în continuare rata REPO de cumpărare a HVS pe termen de 2 luni ca rată de bază, ce va servi drept reper în stabilirea ratelor dobânzii la celelalte instrumente monetare:

- rata la creditele overnight (cea mai înaltă rată aplicată),
- rata facilității de lombard,
- rata la depozitele acceptate de BNM (cea mai joasă rată aplicată).

Totodată, se va determina rata de bază pentru creditele pe termen lung.

7. Banca Națională a Moldovei prevede pe parcursul anului 2002 ***menținerea rezervelor obligatorii la nivelul de 10.0 la sută*** de la mărimea mijloacelor atrase de către băncile comerciale, ceea ce va contribui la majorarea estimată a volumului mijloacelor disponibile creditării economiei naționale.

Politica valutară

8. Politica valutară a Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2002 preconizează în continuare flotarea liberă a monedei naționale și stabilirea cursului valutar oficial în baza cursurilor valutare preponderente pe piața valutară.

9. În acest context, Banca Națională nu-și asumă obligațiunea de intervenții permanente pe piața valutară, însă își rezervă dreptul de a efectua intervenții valutare

în cazul necesității stringente de a atenua fluctuațiile excesive ale cursului valutar real și de a influența evoluția lui în scopul creării unor condiții favorabile creșterii exporturilor. Instrumentele politicii valutare vor fi în continuare cumpărările sau vânzările directe de valută străină, urmărindu-se implementarea treptată a operațiunilor valutare reversibile de tipul swap valutar.

10. Politica valutară a BNM pentru anul 2002 va urmări în continuare menținerea rezervelor internaționale la un nivel acceptabil pentru acoperirea a cel puțin trei luni de importuri, deservirea continuă a datoriei externe a statului.

11. Pe fundalul recesiunii economice mondiale, care a avut ca efect diminuarea ratelor dobânzii, Banca Națională a Moldovei va continua alocarea activelor sale valutare în instrumente investiționale care corespund criteriilor de siguranță și lichiditate.

Supravegherea bancară

12. În scopul stimulării dezvoltării prudente a sectorului bancar, Banca Națională a Moldovei va promova politica creșterii gradului de consolidare a băncilor, disciplinei de piață și a gradului de competitivitate:

- a) consolidarea sistemului bancar se va realiza prin menținerea în continuare a exigențelor și perfecționarea standardelor privind evaluarea mărimii absolute a capitalului, precum și a capacității acestuia de a acoperi riscurile aferente activității fiecărei bănci. În scopul prevenirii lipsei mărimii suficiente a capitalului, BNM va susține procesele de asociere sau fuziune a băncilor;
- b) dezvoltarea prudentă a activității bancare va fi susținută prin menținerea în continuare a exigențelor față de administratorii băncilor și prin sporirea capacităților controlului intern al băncilor de a determina și gestiona riscurile;
- c) în vederea asigurării transparenței și creșterii credibilității sistemului bancar, Banca Națională a Moldovei va asigura condiții egale de activitate pentru toate băncile și va determina băncile comerciale să dezvăluie publicului informații suficiente privind activitățile și evoluția indicatorilor economico-financiarilor ai acestora;
- d) Banca Națională a Moldovei va evalua sistematic tendințele dezvoltării și schimbările în sectorul bancar, în situația macroeconomică a țării și restul lumii care pot afecta activitatea băncilor autohtone. În vederea neadmiterii apariției crizei de sistem BNM va interveni prin metode de reglementare și supraveghere în scopul promovării stabilității financiare.
- e) Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței și atribuțiilor sale, va continua procesul de supraveghere a băncilor, având ca scop verificarea existenței și realizării programelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și conformarea activității băncilor prevederilor legislației în domeniu.

Sistemul de plăți

13. În vederea gestionării eficiente a lichidității sistemului bancar, reducerii riscurilor și sporirii eficienței funcționării sistemului de plăți, Banca Națională a Moldovei va întreprinde măsuri în vederea:

- a) implementării sistemului automatizat de plăți interbancare cu decontare pe brut în timp real;
- b) oferirii serviciilor de decontare finală a pozițiilor băncilor participante în sistemele de plăți interbancare interne, deosebite de sistemul de plăți al Băncii Naționale, indiferent de tipul instrumentelor de plată utilizate;
- c) facilitării dezvoltării instrumentelor de plată existente în baza tehnologiilor moderne (inclusiv a cardurilor bancare) și implementării noilor instrumente de plată;
- d) dezvoltării sistemului automatizat de gestionare a lichidității pentru sistemul de plăți;
- e) dezvoltării bazei normative pentru sistemul de plăți prin reglementarea utilizării documentelor electronice de plată.

Notă: Politica monetară și valutară a BNM pentru anul 2002 este bazată pe existența neîntreruptă a programului cu FMI, creditarea în continuare de către Banca Mondială, finanțarea deplină din partea donatorilor externi și recepționarea mijloacelor provenite din privatizare.